

SAŽETAK

U periodu od 10.04. - 16.04.2025. na MS Pofalići je konstatovano 965 pol. zr/m³. U kvalitativnom sastavu dominirao je polen drveća (breze, graba, oraha, borova, topola, vrba, tise i čempresa). Konstatovane su čestice prašine (Saharski pijesak). Polen ostalih alergeni biljaka, kao ni spore gljivica nisu konstatovane tokom monitoring perioda (3. sed. Aprila).

UKUPNA KONCENTRACIJA POLENA

DRVEĆE

965 pol. zr/m³

TRAVE

N/a

KOROVI

N/a

PRISUSTVO GLJIVICA I PRAŠINE

N/a

DA

MS POFALIĆI

(Mjerni period: 03.04. - 09.04.2025. godine)

Tokom protekle sedmice na MS Pofalići konstatovano je 965 pol. zr/m³. Polen pripada skupini drveća. Procentualna zastupljenost polena u zraku je iznosila: *Betula* (398 pol. zr/m³ ili 41,24%), *Carpinus* (217 pol. zr/m³ ili 22,49%), *Juglans* (20 pol. zr/m³ ili 2,07%), *Pinaceae* (20 pol. zr/m³ ili 2,07%), *Populus* (100 pol. zr/m³ ili 10,36%), *Salix* (139 pol. zr/m³ ili 14,40%) i *Tax/Jun* (71 pol. zr/m³ ili 7,36%).

REZULTATI KVALITATIVNO-KVANTITATIVNE ANALIZE POLENA

Tokom protekle sedmice konstatovane su umjerene koncentracije polena drveća (965 pol. zr/m³ zraka) i to: breze, graba, oraha, borova, topola, vrba, tise i čempresa. Polen drveća je jak alergen (vidi Polen kalendar i brošuru: Alergene biljke Kantona Sarajevo). Visoke koncentracije polen utvrđene su 15.04. (utorak), a najmanje koncentracije polena utvrđene su u četvrtak (10.04).

TREKUTNO CVJETAJU:

Salix sp.

Carpinus sp.

Populus sp.

Pinus sp.

Betula sp.

Taxus sp.

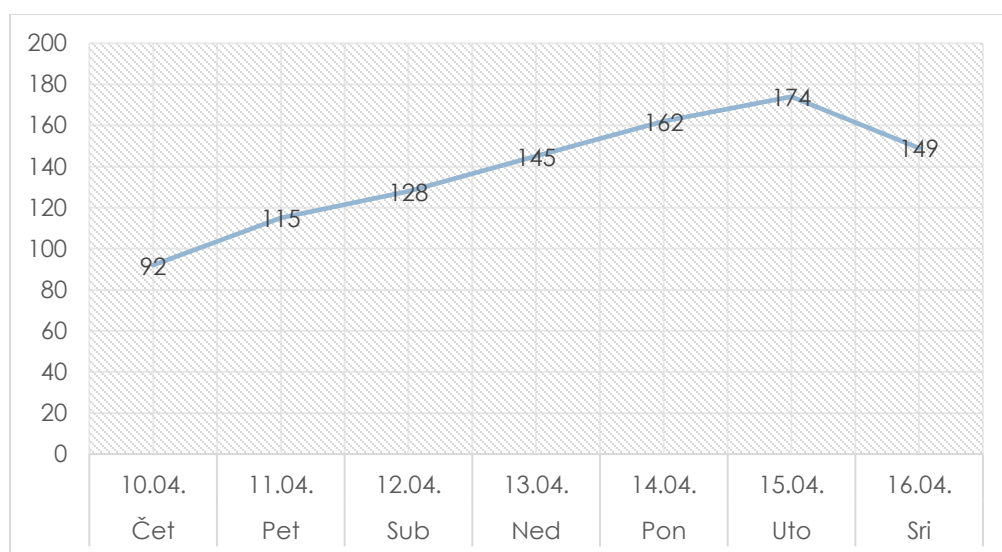
PROGNOZA, SAVJETI I PREPORUKE:

Variranje koncentracije polena je u skladu sa vremenskim prilikama, pri čemu sunčani i vjetroviti periodi znače veću, a kišni dani manju mogućnost pojave alergije.

Uvidom u Polenski kalendar, tokom naredne sedmice očekuje se nagli porast koncentracije polena drvenastih biljaka.

Osobama koje su alergične na polen drveća preporučuje se da tokom proljeća (u vrijeme cvjetanja drveća), što više vremena provode u visokoplaninskom području, odnosno iznad gornje granice šume.

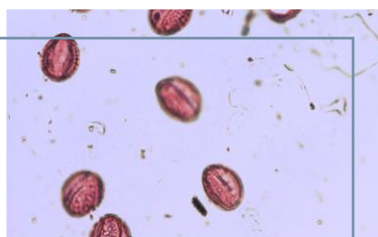
VARIRANJE KONCENTRACIJE POLENA TOKOM MJESECA APRILA

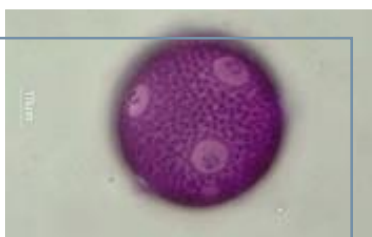
POREĐENJE KONCENTRACIJE POLENA SA PRETHODNOM SEZONOM

Poređenjem koncentracije polen sa istim periodom od prošle godine, uočava značajan rast polena drvenastih biljaka u vazduhu. Tako je prošle godine za period 12.04. - 18.04.2024. godine (MS Pofalići) konstatovano ukupno 790 pol. zrna/m³ zraka, dok je za period 10.04. - 16.04.2025. godine konstatovano ukupno 965 pol. zrna/m³ zraka. Prošle godine dominirao je polen breze, graba, oraha, borova, topola, vrbe, tise, čempresa i brijesta, dok je ove godine u istom periodu došlo do dominacije polena breze, graba, oraha, borova, topola, vrba, tise i čempresa.

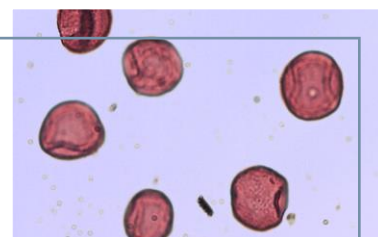
POLEN ODABRANIH ALERGENIH BILJAKA

Salix sp.

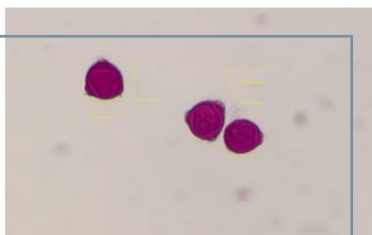
Carpinus sp.

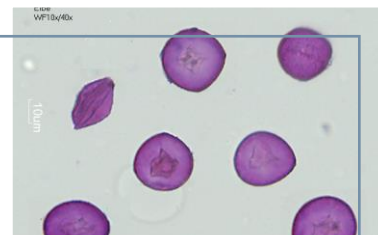
Populus sp.

Pinus sp.

Betula sp.

Taxus sp.

EVIDENCIJA KONCENTRACIJE POLENA									
	Dan	Čet	Pet	Sub	Ned	Pon	Uto	Sri	Ukupno
	Datum	10.04.	11.04.	12.04.	13.04.	14.04.	15.04.	16.04.	zr/m³
DRVEĆE									
Acer (javor)		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
Aesculus (divlji kesten)		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
Alnus (joha)		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
Betula (breza)		☒ ☒	☒ ☒	☒ ☒	☒ ☒	☒ ☒	☒ ☒	☒ ☒	398
Carpinus (grab)		☒ ☒	☒ ☒	☒ ☒	☒ ☒	☒ ☒	☒ ☒	☒ ☒	217
Castanea (pitomi kesten)		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
Coryllus (lijeska)		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
Fagus (bukva)		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
Fraxinus (jasen)		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
Juglans (orah)		☐	☐	☒	☒	☐	☒	☐	20
Pinaceae (borovi)		☐	☒	☒	☐	☒	☐	☒	20
Platanus (platan)		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
Populus (topola)		☒	☒ ☒	☒	☒	☒	☒ ☒	☒	100
Quercus (hrast)		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
Salix (vrba)		☒ ☒	☒ ☒	☒ ☒	☒ ☒	☒ ☒	☒ ☒	☒ ☒	139
Sambucus (zova)		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
Tax/Jun (tisa/čempres)		☒	☒	☒	☒	☒	☒	☒	71
Tilia (lipa)		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
Ulmus (brijest)		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
Ukupno polena drveća		92	115	128	145	165	174	149	965
TRAVE									
Poaceae (trave)		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
Cyperaceae (šiške)		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
Ukupno polena trava		0	0	0	0	0	0	0	0
KOROVI									
Ambrosia (ambrozija)		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
Artemisia (pelin)		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
Rumex (kiselica)		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
Urticaceae (žare)		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
Asteraceae (glavočike)		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
Plantaginaceae (bokvice)		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
Chenopodiaceae (lobodnjače)		☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	
Ukupno polena korova		0	0	0	0	0	0	0	0
Sedmično variranje polena		92	115	128	145	162	174	149	965
UKUPNO pol. zr/m³									

POLENSKA SKALA		KONCENTRACIJA POLENA (zr/m ³)				Simptomi alergije se javljaju kod
		drveće	trave	korovi		
X	niska koncentracija	1-25	1-15	1-5	1-10	izuzetno osjetljivih osoba
XX	umjerena koncentracija	26-50	16-90	6-20	11-50	puno alergičnih osoba
XXX	visoka koncentracija	51-75	91-1500	21-200	51-500	većine alergičnih osoba
XXX	jako visoka koncentracija	više od 75	više od 1500	više od 200	više od 500	svih alergičnih osoba

Forsyth County Environmental Affairs department, Pollen Rating Scale (PRS). <http://www.co.forsyth.nc.us/EAP/pollen.aspx>

NAPOMENA:

- u periodu visokih koncentracija polena, preporučuje se šetnja u jutarnjim ili kasnim satima, te nakon kišnih padavina (u jutarnjim terminima koncentracija polena je niska),
- osobama koje se osjetljive na polen, se preporučuju kraći boravci u prirodi (parkovima), posebno za vrijeme visokih dnevnih temperatura, vjetra i sunčanih dana,
- izbjegavati šetnje u periodu od 11:00 do 16:00 sati,
- u slučaju otežanog disanja, kihanja, suženja očiju i curenja iz nosa, obavezno se obratiti ljekaru porodične medicine. Uzimati dosta tečnosti, umivati se, jačati imuni sistem, a u cilju preventivnog djelovanja redovno pratiti izvještaje o koncentraciji polena alergenih biljaka koji se objavljuju na stanici Centra za ekologiju i prirodne resurse – Akademik Sulejman Redžić.